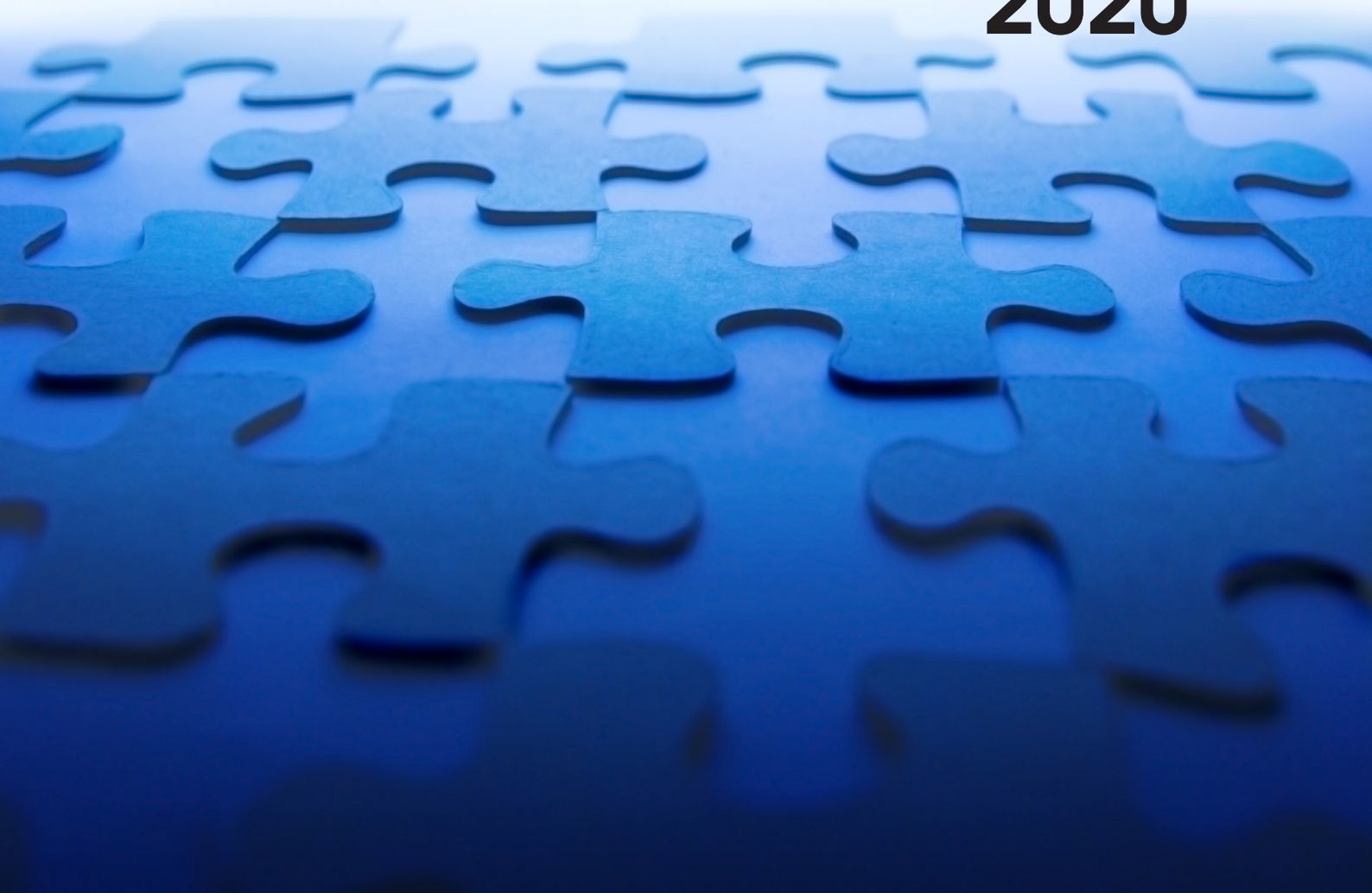

SAMHÄLLSKONTRAKTET

Verksamhetsberättelse 2020

Samhällskontraktet är:

- En samverkansarena där parterna arbetar gemensamt med lösningar för prioriterade samhällsutmaningar, i form av missions, med Agenda 2030 som ram.
- En facilitator för samverkan där parterna samverkar och samproducerar kunskap på lika villkor. Arbetet bedrivs bland annat i labbform med en innovationskultur byggt på partnerskap.
- En strategisk mötesplats för forskning och utbildning i Sörmland och Västmanland. I Samhällskontraktet utvecklas systematisk kunskap kring samverkan.

Samhällskontraktet övergripande

Utifrån styrelsen direktiv tog arbetet med att formulera ett omtag form under hösten 2019. Arbetet har fortsatt under 2020 och styrs av Samhällskontraktets Core Team på uppdrag av styrelsen.

Skapa gränsöverskridande mötesplatser och aktiviteter

Under året har ett systematiskt arbete bedrivits för att främja samarbete och gränsöverskridande aktiviteter mellan SK:s olika verksamhetsområden. En rad mötesplatser och aktiviteter har genomförts inom ramen för det övergripande. Bland annat:

- ACTION-Lab
- Strategiska WS om Samhällskontraktet
- Strategiska WS om SK labb
- Strategisk WS om kommunikation

Systematiskt arbete med att utveckla metoder och modeller för samverkan

SK har under året utvecklat, spridit kunskap om och tillämpat olika former, modeller och koncept för samverkan. Under 2020 har fokus legat på att utveckla ett socialt labb med en fungerande arbetsprocess. Där gjordes en benchmarking för att titta på hur andra nationella verksamheter byggt upp sina sociala labb. Tillsammans med en arbetsgrupp med representanter har vi tillsammans skapat labbets arbetsprocess.

Förankring

Samhällskontraktet som samverkansarena har förankras tydligare i samtliga parter organisationer under 2019. Arbetet med att förankra Samhällskontraktet har förutom på våra event och event vi har deltagit på. Utöver det har förankring skett hos:
Regionstyrelsen i Sörmland
Regionstyrelsen Västmanland
Nätverk för kommunchefer i Västmanland
Västerås stads koncernledning

Uppföljning och effektutvärdering

Inför 2019 års verksamhetsplaner började effektlogiken tillämpas. I syfte att säkerställa transparens, målfokus och nytta för alla

parter kompletterades effektlogiken med riktlinjer för hur projekt beviljas medel, hur de ska följas upp och hur effekterna ska utvärderas. Rutiner för uppföljning och effektutvärdering ska tas fram.

SIM-projektet

Syftet med projektet är tredelat och består av att

- 1) utveckla,
- 2) förankra och
- 3) testa samt utvärdera genomförandet av en intervention som syftar till att stärka den psykiska hälsan hos ungdomar.

Året började med förankringsarbete för att rekrytera skolor till en andra metodstudie planerad hösten 2020. Sedan kom pandemin och det var ett lätt beslut att skjuta upp planerna för hösten. Istället fortsatte vi med metodutveckling i form av revidering av interventionsmanualen, arbetsmaterial, och produktion av kortfilmer som ska introducera SIM:s olika teman.

När hösten väl kom hade vi fullt upp med att förankra SIM i de skolor – i Västerås och Eskilstuna – som ska testa metoden, som nu är framflyttad till hösten 2021. Förankringen är klar och de lärarmentor som ska utbildas i och hålla i SIM på respektive skola är utsedda.

Den senaste nyheten i SIM-arbetet är att projektet precis beviljats medel för en digitaliseringsprocess. Det vill säga, medel för att utveckla inte bara en digital plattform med appar för att samla in data och skattningar för löpande uppföljning och utvärdering som tidigare utan även att göra alla material tillgängliga digitalt.

Kommunikation

En ny webbsida byggdes upp och lanserades under 2020. En ny grafisk profil togs fram till Samhällskontraktet.

En ”introduktionsfilm” om Samhällskontraktet gjordes som visats på alla events och möten som SK arrangerat för att ge överblick över verksamhetens delar.

Vi har även använt oss av film för att göra teasers för evenemang och för att skapa reportage om våra temaområden.

Nyhetsbrev har skickats ut varje vecka. Vi har använt digitala kommunikations- och lärplattformen Nanolearning, för spridning av metoder och kunskap, för utvärderingar och effektmätningar, för- och efteranalyser och för att skicka ut nyhetsbrev.

Inkludera Mera

Den normalt sätt så populära konferensen Inkludera Mera delades i år upp i flera studiosända program på grund av pandemin. De tre avsnitten utgick alla ifrån det gemensamma temat barns och ungas livsvillkor, hälsa och skolresultat och hade totalt över 1200 tittningar.

Inkludera Mera syftar till att lyfta frågor om bemötande och mångfald samt främja erfarenhetsutbyte mellan parterna i Samhällskontraktet och medarrangörerna. Målgrupp är i första hand personal hos arrangerande parter.

Samhällskontraktet Summit

Samhällskontraktet bjöd in 10 personer per part för ett gemensamt samtal om nya Samhällskontraktet och vad vi vill skapa. Vår utgångspunkt var att skapa en stärkt samverkansarena som präglas av en lärande och innovativ kultur. En arena som inkluderar. En arena som gemensamt arbetar för att hitta lösningar på prioriterade komplexa samhällsutmaningar.

Alva Myrdal

Gästprofessuren till Alva Myrdals minne fokuserar 2020-2021 på områdena pojkars skolresultat samt välfärdsteknik. Abby King och Kenneth Redekop har tack vare sin spetskunskap inom de prioriterade områdena utsetts till nya gästprofessorer. Abby Kings är professor i Health Research and Policy vid Stanford University, USA. Kenneth Redekop är docent i Health technology assessment Vid Erasmus University i Rotterdam.

Mälardalens Kompetenscentrum för Lärande (MKL):

MKL är regionens mötesplats för samverkan kring:

- skolutveckling
- lärarutbildning
- forskning inom utbildningsvetenskap

MKL samverkar kring:

- kompetensförsörjning till förskola och skola
- kompetensutveckling av yrkesverksamma
- skolutveckling på vetenskaplig grund
- praktiktäna forskning

Seminarier och event (utöver i rådslag och nätverksträffar)

- Den 15 oktober arrangerades en SYV-dag med temat digitalisering för studie- och yrkesvägledare i Sörmland i samarbete med Region Sörmland. Cirka 45 personer från 8 kommuner deltog.
- Den 6 oktober arrangerades ett webinar med docent Olcay Sert inom ramen för English Teachers Sharing, där han föreläste om sin forskning kring det digitala verktyget VEO (Video Enhanced Observation). Cirka 25 personer deltog.

På grund av pandemin fick några event ställas in eller skjutas till 2022.

Mälardalens kompetenscentrum för lärande (MKL)

Mälardalens kompetenscentrum för lärande (MKL) har under året arbetat i enlighet med verksamhetsplan 2020 med följande verksamhetsinriktning:

1. Att genomföra samproducerade forsknings- och utvecklingsprojekt för att stärka forskningsbasen till lärarutbildningen och förbättra undervisningen i förskola, skola och högskola.
2. Att arbeta med samproducerad lärarutbildning och kompetensutveckling av yrkesverksamma för att säkra kompetensförsörjningen till regionens förskolor och skolor.

MKL har också medverkat i arbetet med omtagandet av Samhällskontraktet vilket resulterat i att MKL avslutas i Samhällskontraktet. Från 1 januari 2021 är MKL organiserat vid akademien för utbildning, kultur och kommunikation (UKK) där MKL sedan 2012 är inrättat som samverkansplattform.

FoU-programmet Lärarprofessionen i framtidens förskola och skola

FoU-programmet

Tre FoU-projekt genomförs under perioden 2019-2021 av forskare vid UKK i samverkan med nio kommuner i Sörmland och Västmanland. Det övergripande fokusområdet i FoU-programmet är digitalisering. Projektledaren för FoU-programmet har under året haft löpande kommunikation med deltagarna i de tre FoU-projekten samt med UKK:s forskningsledare. Avstämningar har skett enligt FoU-projektens respektive projektplaner. Projekten följer det som angivits i projektplanerna även om rådande pandemi utgjort ett visst hinder i vissa aktiviteter. Inför det sista projektåret har planering påbörjats inför avslutande aktiviteter inom projekten, där kommunikation av resultat är en viktig del. Rapportering till forskningsrådet på UKK har skett vid ett tillfälle och projektledarna deltog vid MKL:s styrgruppsinternat i september. Information om FoU-programmet

har även skett vid en träff med centrala kontaktpersoner för VFU.

FoU-programmet exemplifierar hur MKL är en samordnande arena för praktisk forskning och skolutveckling i samproduktion mellan lärosäte och skolhuvudmän enligt de intentioner som uttrycks i den nationella försöksverksamheten ULF (Utveckling, Lärande, Forskning) där MDH är en deltagande part.

En viktig ambition är att FoU-programmet även ska samverka med och bidra till lärarutbildningarnas utvecklingsarbete. Samverkan sker därför med projektet för digitalisering i lärarutbildningen vid MDH.

En licentiand bedriver forskarutbildning inom FoU-programmet. Hans forskning handlar om metodologier för praktisk forskning i samproduktion mellan lärosäte och skolhuvudmän. Licentiandstudierna under 2020 har haft fokus på olika teoretiska utgångspunkter för praktisk forskning. Målet är att lägga fram en licentiatavhandling våren 2021.

Nätverket för digitalisering inom förskola och skola

Projektledaren för FoU-programmet och projektledaren för digitalisering i lärarutbildningen koordinerar och genomför träffar i ett nätverk för digitalisering inom förskola och skola i Sörmland och Västmanland. Nätverket har bildats inom ramen för FoU-programmet och syftar till erfarenhetsutbyte och kollegialt lärande beträffande användning av digitala verktyg inom förskola och skola. Tanken är att varje nätverksträff ska innehålla aktuell forskning inom digitalisering, exempel på aktuellt utvecklingsarbete samt diskussion kring angelägna pedagogiska frågor. Deltagare i nätverket är medarbetare hos skolhuvudmännen med olika funktioner inom digitalisering såväl på förvaltningsnivå som på fältet. Vid ett par av träffarna har forskare från FoU-programmet deltagit med information om pågående FoU-projekt.

Träffarna anordnades till en början fysiskt på olika platser där en kommun stod för värdskapet varje gång men har sedan utvecklats till att ske helt digitalt i och med pandemin. Under 2020 har fem sådana träffar anordnats med fokus på bl.a. datasäkerhet och GDPR, kartläggning av digital kompetens, pedagogiskt utvecklingsarbete samt skoldatortekets möjligheter till stöd och hjälp inom digitalisering. En av träffarna genomfördes digitalt den 2 oktober med MKL som värd i samband med den nationella temadagen Digital@idag, då tre kommuner/skolhuvudmän medverkade i ett webinarium med filmer om digitala verktyg i förskola och skola som lockade 115 deltagare.

Totalt finns 70 personer med på sändlistan till detta nätverk. I genomsnitt har ca 20 personer deltagit vid varje tillfälle. Nätverket samordnas digitalt via en gemensam grupp på Microsoft Teams. Ett initiativ till utveckling av nätverkets innehåll och organisation har under 2020 tagits tillsammans med regionerna Sörmland och Västmanland. Enkät bland nätverksdeltagarna har genomförts i syfte att anpassa innehållet i och formen för nätverksträffarna ännu mer utifrån deltagarnas önskemål.

Samproducerad lärarutbildning

MKL har via nätverk, möten och rådslag med skolhuvudmän och samverkansparter i regionerna Sörmland och Västmanland bidragit med olika former av inspel och underlag till samproducerad lärarutbildning vid MDH. Dialog har förts med samtliga skolchefer i regionerna samt med några fristående skolhuvudmän i syfte att säkerställa nödvändiga förutsättningar (utbildningsanställningar) för arbetsintegrerad grundlärarutbildning F-3 (AIU).

Rådslag

I arbetet med kompetensförsörjning av behöriga lärare inom förskola och skola i regionerna Sörmland och Västmanland har rådslag anordnats, dels för att tydliggöra nuvarande och kommande behov av behöriga lärare, dels för att föra dialog med skolhuvudmännen om möjliga insatser och åtgärder. Vid rådslaget den 14 februari diskuterade ett femtiotal deltagare hur läraryrket kan göras ännu

mer attraktivt, hur fler studenter kan rekryteras till lärarutbildningarna, hur kompetensutveckling kan anordnas för redan verksamma lärare samt hur ledning och organisation av verksamheten kan utvecklas så att tillgängliga lärarresurser tas tillvara på bästa sätt. Initiativ har även tagits till en kartläggning av kompetens i förskola och skola, vilken har visat antalet obehöriga förskollärare och lärare som är anställda i regionerna. Kartläggningen har genomförts av Region Sörmland. Obehöriga förskollärare och lärare som har en redan påbörjad lärarutbildning skulle kunna erbjudas stödinsatser och därigenom uppnå godkända resultat i kurser de saknar för att därigenom uppnå behörighet. Se exempel nedan med kurs för obehöriga förskollärare inom naturvetenskap och teknik.

Den 25 september arrangerades ett digitalt rådslag på temat lärarassistenter och andra avlastande/kompletterande yrkesgrupper med cirka 40 deltagare. Professor Per Lindqvist föreläste om sin forskning och en rektor från en grundskola i Eskilstuna berättade om deras erfarenheter av avlastande personal. Referat från rådslaget publicerades som artikel på internportalen och i MKL:s digitala nyhetsbrev. Diskussionerna vid de båda rådslagen har därefter utgjort ett viktigt underlag för fortsatt arbete med frågorna vid såväl MKL som inom MDH:s lärarutbildningar.

Utvecklingsprojekt förskolläroprogrammet på distans

Inom ramen för ett uppdrag i UKK:s verksamhetsplan för 2020 har MKL bidragit med inventering bland arbetsgivare och lärcentra kring möjlig samverkan och samproduktion beträffande utveckling av förskolläroprogrammet på distans. MKL har genomfört kartläggande enkäter, samtal och workshops med arbetsgivare/skolhuvudmän samt verksamhetsansvariga för lärcentra i regionerna Sörmland och Västmanland i syfte att identifiera behov och möjligheter. Verksamhetschefer för förskolan i flera kommuner i Sörmland och Västmanland har uttryckt stort intresse att bidra på olika sätt för att underlätta för obehöriga medarbetare att delta i behörighetsgivande utbildningar. Det har handlat om frågor som hur distansstudier kan anpassas och utvecklas, validering av

barnskötare/obehöriga förskollärares yrkeserfarenhet, hur kombination av studier och yrkesverksamhet kan kombineras och hur lärcentra kan vara mötesplats för studenterna på hemorten. Resultatet av utvecklingsprojektet kommer användas av förskolläraprogrammet i deras fortsatta arbete.

Stödinsats för obehöriga förskollärare i syfte att uppnå behörighet

Efter dialog mellan MKL och verksamhetschefer för förskolan i regionerna togs initiativ till att anordna en stödinsats för obehöriga förskollärare, som ännu ej blivit godkända i kursen Att uppfatta omvärlden, naturvetenskapliga och tekniska perspektiv (7,5 hp). Stödinsatsen genomfördes i form av några repetitionsföreläsningar i kursen inför ett ordinarie tentamenstillfälle där de obehöriga förskollärarna erbjöds att delta. Denna stödinsats genomfördes som en pilot och resultatet visade att liknande stödinsatser skulle kunna anordnas där behov föreligger.

Samverkansprojekt Fler vägar till behöriga förskollärare och lärare

Projektet Vägar till fler behöriga förskollärare och lärare genomfördes i samverkan med Region Sörmland och Region Västmanland med extern finansiering från Tillväxtverket. Projektets syfte var att undersöka hur obehöriga som arbetar i förskola och skola kan bli behöriga förskollärare eller lärare genom studier och validering av reell kompetens. Parallellt med projektet genomförde regionerna den ovan nämnda kompetenskartläggningen baserad på data från SCB kring personal i regionens förskolor och skolor. Inom ramen för projektet har bl.a. två workshops om validering av reell kompetens genomförts internt på MDH. Förslag kring hur kompetenskartläggningen kan användas som grund för att främja kompetensförsörjning har tagits fram och kommer tas vidare av projektets parter.

Kontakter med nationella nätverk och projekt

Projektledare MKL har under året, tillsammans med utbildningsledare på UKK, regelbundet medverkat i digitala träffar inom det nationella projektet Fler vägar in i läraryrket. MDH tillhör, tillsammans med Örebro universitet, den nod i projektet som samordnas av

Karlstads universitet. Förutom dessa träffar har projektledaren deltagit i andra nationella erfarenhetsutbyten och samtal om arbetsintegrerad lärarutbildning respektive validering av yrkeserfarenhet. Ett exempel är erfarenhetsutbyte med Örebro universitet och projektet Framtidens lärarutbildning.

Karriärdag för lärare och förskollärare

Den 5 mars arrangerades den årliga karriärdagen för studenter på lärarutbildningen. Cirka 30 arbetsgivare från kommunala och fristående huvudmän i Mälardalen deltog som utställare. Omkring 200 studenter besökte karriärdagen.

Tillväxtdagen

Projektledare MKL medverkade på Tillväxtdagen den 21 november på Campus Nyköping med presentation av arbetsintegrerad grundlärarutbildning F-3 (AIU) samt kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). På grund av pandemin direktsändes temadagen på nätet och spelades även in. Syftet med dagen var att rekrytera studenter till utbildningar inom yrkeshögskola respektive högskola/universitet inom arbetsområden där efterfrågan, såväl regionalt som nationellt, är stor.

Kommunikation

MKL:s digitala nyhetsbrev har gått ut med 10 utskick under året. MKL:s projekt och aktiviteter har även presenterats i Samhällskontraktets digitala nyhetsbrev.

MKL har medverkat med idéer och innehåll till den nya webbsidan för Samhällskontraktet som lanserats under året.

MKL:s styrgrupp har haft fyra möten under året, varav ett internat i september. MKL:s delprocessledare har medverkat i Samhällskontraktets ledningsgrupp några gånger varje månad samt med avrapportering till Samhällskontraktets styrelse.

Representanter från MKL och lärarutbildningen MDH har deltagit i möten med regionernas nätverk för skolchefer och för verksamhetschefer i förskolan.

Representanter från MKL har deltagit i flera möten med s.k. regionala utvecklingscentra vid andra lärosäten inom ramen för regionalt och nationellt RUC-nätverk.

MKHV har till uppgift att främja hög kvalitet i verksamheter, utbildningar och forskning inom hälsa och välfärd.

Målgrupperna är:

- barn och unga
- personer med funktionsnedsättning och eller psykisk ohälsa
- äldre

MKHV samverkar för att:

- öka verksamheternas kvalitets- och kompetensutveckling.
- kvalitetsutveckla professionsutbildningarna sjuksköterska, fysioterapeut och socionom.

Arrangemang

MKHV:s parter har i fortsatt samverkan arrangerat föreläsningar, mässor och liknande inom MKHV:s verksamhetsområde.

Under 2020 arrangerade/deltog MKHV vid följande tillfällen:

- Funktionshinderdagen i Eskilstuna i februari med 240 deltagare
- Som alternativ till Välfärdsteknikmässan 3.0 producerade MKHV tillsammans med SPF Seniorerna Sörmlandsdistriktet filmproduktionen "Välfärdsteknik i Virustider"
- Föreläsning på Hjälpmedelscentrum i Västerås. Föreläsningen spelades även in.
- 3 webinarier har hållits under hösten om MKHV projekt MultiSAM, Fik@rummet och Kontinuitet i vårdkedjan för barn och ungas rätt till hälsa, utveckling och delaktighet.

På grund av pandemin fick några event ställas in eller skjutas på.

- Rättshaverister (Region Västmanland)
- Eskilstunaveckan för psykisk hälsa (Föreningen Balans, Eskilstuna kommun, Region Sörmland, HVV m.fl.)
- Välfärdsteknikmässan 3.0 (Eskilstuna kommun, SPF Seniorerna Sörmlandsdistriktet m.fl.)
- Seniordagen (Västerås stad)
- Anhörigveckan (Eskilstuna kommun, Region Sörmland, anhörigföreningar mm) och den avslutande HV3D konferensen

Mälardalens kompetenscentrum för hälsa och välfärd (MKHV)

Organisation

MKHV:s organisation bestående av styrgrupp och arbetsutskott [AU] har under 2020 haft fyra styrgruppsmöten och fem AU - möten. I styrgruppen har det funnits två representanter från vardera organisation och ordförande har varit akademichef Agneta Brav, HVV. Därtill har Samhällskontraktets processledare Emma Mossberg, biträdande processledare Marianne Kiiskilä samt Pre Labs projektledare Jimmy Larsson (från april 2020) utifrån möjlighet deltagit i styrgruppsmötena. Den operativa bemanningen av MKHV har under 2020 bestått av delprocessledare för MKHV Charlotta Åkerlind, samt en samordnare från vardera kommun/region med arvoderade uppdrag via MKHV till en omfattning av 10%. Arbetsutskottet (delprocessledare tillsammans med samordnarna) har haft en beredande roll inför styrgruppsmötena vilket uppfattats som betydelsefullt och viktigt för MKHV:s verksamhet. Utifrån Samhällskontraktets ”omtag” har MKHV under det gångna året aktivt tagit del av den information som givits och diskuterat den förändring som kommer att ske, där Samhällskontraktets nuvarande delar (MKL, MKHV samt tidigare HSU, FA) ska föras samman till en enhet. Under februari 2021 kommer MKHV:s styrgrupp att träffas för att diskutera gruppens framtida roller i Samhällskontraktet.

Samverkanscheckar

Alla aktiviteter inom MKHV har under 2020 strävat mot att uppfylla MKHV:s övergripande mål: att främja hög kvalitet i verksamheter, utbildningar och forskning inom områdena barn och unga, personer med funktionsnedsättning och /eller psykisk ohälsa samt äldre inom hälsa och välfärd. För att vidareutveckla och skapa nya projekt under ramen för MKHV:s verksamhetsuppdrag, budgetram och prioriterade områden gjordes en utlysning av samverkanscheckar under hösten 2019, att genomföra under 2020. MKHV beviljade fem projekt inom ramen för utlysningen av MKHV:s samverkanscheckar. Projekten hade innehåll inom områdena: barn och unga, äldreomsorg samt individer med funktionsnedsättning. Samtliga projekt med samver-

kanscheck har slutförts under 2020 med undantag av ett (relaterat till Covid 19 pandemin). Projektrapporter kommer att kunna ses på Samhällskontraktets hemsida.

FoU projekt

Samtliga FoU-projekt som startat under 2018 och framåt, har villkor om delat ledarskap med projektledare från både verksamhet och akademien. FoU-projekt som beviljats medel för 2020 har även villkor att det i projektet ingår att söka externa medel för vidare finansiering. Samtliga FoU-projekt som vidareutvecklats under 2020 har inslag av något eller några av följande perspektiv: ekonomi, delaktighet, nyttogörande (implementering) och / eller hälso- och välfärdsteknik (digitalisering).

KÖP-projekt

Under 2020 har KÖP-projekt – Kunskapsöversikter för praktiker kommit att avslutas helt. Samtliga delrapporter finns nu att se på Samhällskontraktets webbsida och under våren 2021 kommer en gemensam sammanslagen svensk rapport att finnas tillgänglig.

FoU-projekt

Utifrån en tvåstegs-ansökan 2018 tilldelades två tvååriga FoU-projekt MKHV medel under 2019–2020: **Multiprofessionellt samordnade insatser** – kommun och landsting tillsammans i team för en personcentrerad vård i hemmet av multisjuka äldre [**Multi-SAM**] samt Webbplattform för att minska äldre personers sociala isolering och upplevda ensamhet [**Fik@rummet**]. Projektens andra år har genomförts enligt respektive plan för 2020 med leveranser utifrån överenskommelse. Vidare, som en del av Samhällskontraktets utvecklingsområde Hälsoteknik, har projektet **HV3D** under 2020 haft fortsatta medel från MKHV och externa finansiärer (Region Sörmland, Sveriges Landstings och kommuners nationella hjälpmedels-nätverk och Rekarne Sparbankstiftelse. Projektet är avslutat och en slutkonferens kommer att hållas i april 2021. Projektet **Mollii** påbörjades 2019, där en intervention genomförts med hjälp av en dräkt, elektrodressen, som med elektrisk

stimulering ska normalisera den obalans som finns i muskulaturen hos personer med cerebral pares. Forskningsprojektet, som varit ett samarbete mellan MKHV och FoU i Sörmland samt hjälpmedelscentrum/centralen i respektive regioner avslutades i mars 2020. Rapport går att läsa på Samhällskontraktets webbsida.

ACTION

Projektet **ACTION** (tidigare projektet Hållbar Livsstil (NESLA) under Hållbar Samhällsutveckling [HSU]), med fokus på ungdomar som inte slutför sina gymnasiestudier, har under 2020 fortgått med medel från MKHV.

Projektet har under året fullföljt sina åtaganden och utifrån styrgruppens förslag och styrelsens beslut beviljats fortsatta medel för 2021. Fortsättning och förberedelser inför avslutning (disputation) av doktorandprojektet **Unga människor som lever med försörjningsstöd**: syn på arbete, karriär, egenförsörjning, utbildning och livschanser. Doktoranden som har haft en förlängd föräldraledighet har kommit åter i tjänst 2020, och projektavslut med disputation väntas preliminärt bli under vårterminen 2021.

Magister/master om Nära Vård

Under hösten 2018 startades en förstudie om magister/master program med inriktning **”Nära Vård”** med flerprofessionell ingång. Rapporteringen av studien (”God och nära vård samt trygg och säker hemgång”) gav inte underlag för att utveckla en magister/masterutbildning i god och nära vård samt trygg och säker hemgång. Utifrån rapporten hade styrgruppen under 2019 en pågående dialog gällande denna fråga och kom fram till att utbildningen inte ska rikta sig till basnivå utan istället mot nyckelpersoner som kan driva förändring. Den kartläggning och uppföljning av rapporten som planerats för 2020 har utifrån rådande omständigheter (Covid 19 pandemin) gått trögt. Under våren lyftes därför tankar om att medel kunde äskas för detta fokusområde i ett kommande pilotprojekt i Labbet 2021. Detta äskande avstyrdes sedermera utifrån ”omtagsprocessen” där MKHV uppmanades att inte söka medel för några nya projekt 2021, vilket även inkluderade en utlysning av Samverkanscheckar för 2021.

Samverkan

MKHV:s parter inledde året 2020 med att planera för en fortsatt samverkan att arrangera föreläsningar, mässor och liknande inom MKHV:s verksamhetsområde.

Den 13 februari arrangerades Funktionshinderdagen i Eskilstuna med 240 deltagare. Påbörjad planering av övriga aktiviteter fick därefter avta relaterat till Covid 19 pandemin. Här var aktiviteter som föreläsningen om Rättshaverister (Region Västmanland), Eskilstunaveckan för psykisk hälsa (Föreningen Balans, Eskilstuna kommun, Region Sörmland, HVV m.fl.), Valfärdsteknikmässan 3.0, (Eskilstuna kommun, SPF Seniorerna Sörmlandsdistriktet m.fl.), Seniordagen (Västerås stad), Anhörigveckan (Eskilstuna kommun, Region Sörmland, anhörigföreningar mm) och den avslutande HV3D konferensen, vilka har flyttats fram.

Valfärdsteknik i Virustider

Som alternativ till Valfärdsteknikmässan 3.0 producerade MKHV tillsammans med SPF Seniorerna Sörmlandsdistriktet filmen ”Valfärdsteknik i virustider”. Filmen som består av flera korta informationsfilmer om valfärdsteknik och som vänder sig till äldre, finns sedan hösten spridd i landet. Den 6 november föreläste Christine Gustafsson på Hjälpmedelscentrum i Västerås. Föreläsningen spelades in och finns tillgänglig på Samhällskontraktets webbsida. Vidare har tre webinarium hållits under hösten där tre av MKHV:s projekt presenterats. Förutom kommunikation av Samhällskontraktet i nämnda arrangemang har Samhällskontraktets nya webbplats vuxit fram där MKHV aktiviteter efterhand uppdaterats under året 2020.

VÄLKOM - Vårdförsektorns långsiktiga kompetensförsörjning

Det övergripande syftet med VÄLKOM är att analysera hur, när och varför olika faktorer underlättar eller hindrar organisationsdrivna förändringar. Vidare är syftet att jämföra olika datainsamlingsmetoder som kan användas för att öka förståelse för förändringsarbete och dess förutsättningar.

VÄLKOM

VÄLKOM (Välfärdssektorns långsiktiga kompetensförsörjning) har fortsatt under 2020. Det övergripande syftet med VÄLKOM är att analysera hur, när och varför olika faktorer underlättar eller hindrar organisationsdrivna förändringar. Vidare är syftet att jämföra olika datainsamlingsmetoder som kan användas för att öka förståelse för förändringsarbete och dess förutsättningar.

Ett antal förändringsprojekt följs hos våra samverkanspartners och målsättningen är att använda flera korta, icke tidskrävande datainsamlingar och snabb återrapportering, minst två olika metoder för varje delprojekt.

Delprojekt 2 – Verksamheten för Måltidsservice inom Serviceförvaltningen, Eskilstuna kommun

Kunskap, lärdomar och erfarenheter från det första projektet användes under hösten och vintern 2019 för att planera uppstarten av delprojekt 2 inom Eskilstuna kommun.

Där följs ett förändringsarbete inom verksamheten för Måltidsservice som kallas ”Språkutveckling på arbetsplatsen inom Måltidsservice”. Målsättningar med förändringsarbetet är bl a att ”förändra attityder och förståelse för språkets betydelse på en arbetsplats”, ”skapa en ökad förståelse för och acceptans för icke svenskfödda medarbetare”, och ”höja och utveckla språkkunskaperna hos den som idag har vissa problem med språket och där just språket är ett hinder för personen själv, för arbetsgruppen och till sist - för att jobbet ska göras säkert och korrekt”.

Övergripande syfte med samarbetsprojektet är att få veta vilka effekter språkutvecklingspiloten inom Verktygslådan haft för arbetsgrupperna.

Data samlas in genom att ta del av medarbetares upplevelser av hur det fungerar på arbetsplatserna. Under våren 2020 genomfördes två workshops (WS1) med språkelever och språkcoacher. De planerade uppföljande träffarna (WS2) kunde pg av Coronaepidemin inte genomföras under

2020. Med stöd av det som framkommit i WS1 ska hela arbetsgrupperna vid de arbetsplatser i måltidsservice som ingått i pilotprojektet fortsätta att jobba med effekter av pilotprojektet. (=WS2) Möjligheten att återrapportera behöver skjutas fram till våren 2021.

VÄLKOM del 2

Delprojekt 3 – Region Västmanlands kompetensförsörjningsprocess
Kompetensförsörjningsprocessen (KFP) handlar om att kartlägga kompetensbehovet i regionen för att säkerställa att rätt kompetens finns för att uppnå verksamhetens mål. Kompetensförsörjningsprocessen handlar också om att underlätta för chefer att arbeta systematiskt med kompetensförsörjning liksom att kvalitetssäkra kompetensförsörjningsarbetet på samtliga nivåer i regionen. Syftet med delprojektet är att analysera betydelsefulla faktorer som underlättar eller hindrar implementeringen av KFP i Region Västmanland. I forskningen fokuserar vi på den del av processen som består av kompetenskartläggningar och som görs genom två dialogmöten på verksamhetsnivå.

Data samlas in genom korta webbaserade enkäter som besvaras efter dialogmöte 1 och 2. Enkätfrågorna berör betydelsefulla faktorer i KFP, verksamhetsnytta och utvecklingsområden. Datainsamlingen påbörjades i mars 2020, vilket innebar att genomförandet av dialogmöten, och följaktligen besvarandet av våra enkäter, har påverkats av coronapandemin. Datainsamlingen var ursprungligen tänkt att avslutas i maj 2020, men tiden för genomförande av verksamhetsdialoger har förlängts till den 30 september. Därmed har även tiden för vår datainsamlingsfas kommit att förlängas och vi räknar med att återrapportera preliminära resultat i november.

PreLAB har varit arbetsnamnet för framtagandet av Samhällskontraktets labb. PreLAB har skapat formerna, resurserna och konceptet för det labb som ska ta form under 2021.

Om SK labb

Om Labbet

Labbet är Samhällskontraktets motor som genom samproduktion mellan Samhällskontraktets parter, invånare, övriga civilsamhället och näringslivet stödjer initiativ och processer för att nå samhällsutveckling. Labbet tillhandahåller expertis och innovationsverktyg, mobiliserar resurser från olika partners, samt arbetar aktivt med att skapa, koppla ihop och sprida praktisk och teoretisk kunskap.

Samhällskontraktet är ett friutrymme där vi gemensamt kan gå bortom befintliga strukturer och processer för att skapa nya insikter, kunskap och systemförändringar som leder till samhällsutveckling.

Utveckling av labbet

Under 2020 har fokus legat på att utveckla ett socialt labb med en fungerande arbetsprocess. Där gjordes en benchmarking för att titta på hur andra nationella verksamheter byggt upp sina sociala labb. Det har även gjorts en viss internationell inventering för att hitta kunskap och inspiration.

En arbetsgrupp med representanter från alla Samhällskontraktets parter (PreLaB-gruppen) har arbetat tillsammans för att skapa labbets arbetsprocess. Som stöd i denna process gick de 10 representanterna för PreLaB-gruppen en gemensam utbildning under hösten som pågick i 8 veckor (Learning Lab). Där skapade gruppen ett gemensamt lärande om viktiga komponenter man behöver för att bygga upp en social labbverksamhet.

Styrning

Styrelsen i Samhällskontraktet har pekat ut 9 perspektiv som Samhällskontraktet och labbet ska följa som en vägvisare och kompass för det som görs inom Samhällskontraktet.

Dessa är:

- Partnerskap och samproduktion
- Innovation i offentlig sektor
- Tvärvetenskaplighet
- Utgå från invånaren
- Tillitsskapande
- Proaktiva insatser

- Trygghet
- Digital teknik
- Ökad brukartid – skola, vård och omsorg utifrån invånarnas behov

Styrelsen och Core Team har utöver de 9 perspektiven pekat ut två fokusområden för 2021. Dessa skall styra riktningen för de initiativ som Samhällskontraktet och det sociala labbet identifierar och drar igång.

Fokus skolresultat innebär att:

Samhällskontraktet ska bidra till förbättrade skolresultat. Målet är att alla ska ha behörighet att söka och genomföra ett nationellt gymnasieprogram.

- Lärande, kunskap och kompetens
- Hälsa
- Trygghet

Fokus nära vård innebär att:

Samhällskontraktet ska bidra till att invånarna upplever ökad hälsa, aktivitet, delaktighet, självständighet samt trygghet och säkerhet i sina liv.

- Egenvård/personcentrera vård och omsorg
- Hälsofrämjande insatser
- Psykisk hälsa

Det har även startats en process för att ta fram en ny Vision och Mission för Samhällskontraktet. Detta arbete leds av styrelsen och Core Team och beräknas vara klar i februari 2021.

SAMHÄLLSKONTRAKTET

